

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

w zakresie podstawowym i rozszerzonym dla klasy drugiej szkoły ponadgimnazjalnej (semestr 2.)

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
POZYTYWIZM					
1. PRZEŁOM POZYTYWISTYCZNY	– określić, na czym polega społeczny wymiar sztuki pozytywizmu, scharakteryzować program polskich pozytywistów i odnieść go do utworów literackich – analizować i interpretować wybrane teksty pozytywistyczne z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – rozpoznać stylizacje, wskazać służące im środki i określić funkcje – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty – wskazać filozoficzne podłoże epoki	– porównać utwory literackie z różnych epok mające podobne motywy – dostrzegać w omawianych utworach dialog z tradycją – określa funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych – scharakteryzować stosunek pozytywistów do tradycji romantycznej	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów – rozpoznawać w tekstach charakterystyczne cechy stylu poznawanych epok literackich	– charakteryzować związki literatury z historią – oceniać pozytywistyczny wzorzec patriotyzmu – krytycznie analizować program polskiego pozytywizmu
2. ZALETY KRÓTKIEJ FORMY	– analizować i interpretować wybrane teksty pozytywistyczne z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – scharakteryzować realizm i	– rozpoznać style w sztuce – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – rozpoznać cechy stylu artystycznego – tworzyć stosowną i sku-	– porównać utwory literackie z różnych epok mające podobne motywy – określać funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych	– charakteryzować typowe gatunki literackie w kontekście przemian społeczno-politycznych – dostrzegać funkcjonalność poetyki utworu

	naturalizm jako prądy dominujące w pozytywizmie, wskazać nowe obszary zainteresowań literatury i preferowane gatunki, podając przykłady utworów literackich – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego – zna treść omawianego utworu literackiego	teczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – sporządzać notatkę, zestawienie bibliograficzne, bazę danych z wykorzystaniem Internetu – rozpoznać stylizacje, wskazać służące im środki i określić funkcje – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty – scharakteryzować poetykę realizmu		kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów – rozpoznawać w tekstach charakterystyczne cechy stylu poznawanych epok literackich	
3. POZYTYWIŚCI WOBEC POWSTANIA STYCZNIOWEGO	– analizować i interpretować wybrane teksty pozytywistyczne z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź, posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – sporządzać notatkę, zestawienie bibliograficzne, bazę danych z wykorzystaniem Internetu – rozpoznać stylizacje, wskazać służące im środki i określić funkcje – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podsta-	– określa funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych – scharakteryzować stosunek pozytywistów do tradycji romantycznej	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów	– oceniać pozytywistyczny wzorzec patriotyzmu – krytycznie analizować postawy i poglądy wyrażane w tekstach literackich – dostrzec obecność tradycji w dyskursie współczesnym

4. IDEALIŚCI W KONFRONTACJI Z RZECZYWISTOŚCIĄ – LALKA BOLESŁAWA PRUSA	– analizować i interpretować wybrane teksty pozytywistyczne z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – scharakteryzować realizm i naturalizm jako prądy dominujące w pozytywizmie, wskazać nowe obszary zainteresowań literatury i preferowane gatunki, podając przykłady utworów literackich – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego – znać treść omawianego utworu literackiego	wowe konteksty – wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – rozpoznać style w sztuce – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź, posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – rozpoznawać cechy adaptacji filmowej – rozpoznać stylizacje, wskazać służące im środki i określić funkcje – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty – scharakteryzować relację człowiek – społeczeństwo w utworze pozytywistycznym – scharakteryzować poetykę realizmu	– porównać utwory literackie z różnych epok mające podobne motywy – odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnieniem specyfiki ich języka – dostrzegać w omawianych utworach dialog z tradycją – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych – skonfrontować romantyczny indywidualizm z pozytywistycznym kultem nauki, pracy i postępu – scharakteryzować stosunek pozytywistów do tradycji romantycznej	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów – wskazać obecność tradycji pozytywistycznej w kulturze XX i XXI w. – na wybranych przykładach pokazywać przeobrażenia w obrębie poznanych gatunków literackich (epos, dramat, tren, sonet, hymn, powieść) – rozpoznawać w tekstach charakterystyczne cechy stylu poznawanych epok literackich	– odnaleźć związki współczesnych idei feministycznych z XIX-wieczną ideą emancypacji kobiet – dostrzec obecność tradycji w dyskursie współczesnym
	– analizować i interpretować wybrane teksty pozytywistyczne z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji	– porównać utwory literackie z różnych epok mające podobne motywy – dostrzegać w omawianych utworach dialog z tradycją – określa funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów	– dostrzec obecność tradycji w dyskursie współczesnym

	gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego	– sporządzać notatkę, zestawienie bibliograficzne, bazę danych z wykorzystaniem Internetu – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty		– wskazać obecność tradycji romantycznej, pozytywistycznej i w kulturze XX i XXI w.	
6. STYL, STYLIZACJA	– wskazać normy poprawności językowej, wskazywać i oceniać, stosując właściwe kryteria, formy niepoprawne, a nagminnie szerzące się w języku, przejawy twórczości językowej – zna podstawowe pojęcia z zakresu językoznawstwa	– rozpoznać cechy stylu artystycznego – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – oceniać cudze wypowiedzi pod względem stosowności i skuteczności oraz zasad etykiety i estetyki językowej – rozpoznawać intencje komunikacyjne wypowiedzi – rozpoznać stylizacje, wskazać służące im środki i określić funkcje – rozpoznawać cechy stylu epoki	– parafrazować teksty z użyciem elementów stylizacji – rozpoznawać i opisywać elementy stylizacji na wszystkich poziomach języka – charakteryzować cechy stylu epoki	– inicjować i wykonywać samodzielne zadania o charakterze literacko-artystycznym, wykorzystując posiadaną wiedzę na temat języka	
7. FRAZEOLOGIA	– wskazać normy poprawności językowej, wskazywać i oceniać, stosując właściwe kryteria, formy niepoprawne, a nagminnie szerzące się w języku, przejawy twórczości językowej – zna podstawowe pojęcia z zakresu językoznawstwa	– tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – oceniać cudze wypowiedzi pod względem stosowności i skuteczności oraz zasad etykiety i estetyki językowej – rozpoznawać intencje komunikacyjne wypowiedzi – dostrzec istotę związku frazeologicznego	– poprawnie stosować stałe związki frazeologiczne – określać, na czym polega błędne użycie związku	– inicjować i wykonywać samodzielne zadania o charakterze literacko-artystycznym, wykorzystując posiadaną wiedzę na temat języka	
8. POWIEŚĆ JAKO NAUKOWE STUDIUM RZECZYWISTOŚCI –	– analizować i interpretować wybrane teksty pozytywistyczne z wykorzystaniem	– rozpoznać style w sztuce – określać wartość użytych w tekście środków z różnych	– określa funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń	– odnaleźć związki współczesnych idei feministycznych z XIX-wieczną ideą emancypa-

PANI BOVARY GUSTAVA FLAUBERTA I OJCIEC GORIOT HONORIUSZA BALZAKA	właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – scharakteryzować realizm i naturalizm jako prądy dominujące w pozytywizmie, wskazać nowe obszary zainteresowań literatury i preferowane gatunki, podając przykłady utworów literackich – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego – zna treść omawianego utworu literackiego	poziomów języka – rozpoznać cechy stylu artystycznego – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – sporządzać notatkę, zestawienie bibliograficzne, bazę danych z wykorzystaniem Internetu – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty	kategorii estetycznych	metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów – na wybranych przykładach pokazywać przeobrażenia w obrębie poznanych gatunków literackich (epos, dramat, tren, sonet, hymn, powieść)	cji kobiet
9. WIZJA NATURY LUDZKIEJ W ZBRODNI I KARZE FIODORA DOSTOJEWSKIEGO	– analizować i interpretować wybrane teksty z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – scharakteryzować realizm i naturalizm, wskazać nowe obszary zainteresowań literatury i preferowane gatunki, podając przykłady utworów literackich – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podsta-	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – dostrzegać nawiązania kulturowe i intertekstualność w dziele filmowym i teatralnym – wykorzystywać w analizie i	– porównać utwory literackie z różnych epok mające podobne motywy – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów – na wybranych przykładach pokazywać przeobrażenia w obrębie poznanych gatunków literackich (epos, dramat, tren, sonet, hymn, po-	– na wybranych przykładach wskazać problemy przekładu intersemiotycznego – dostrzec obecność tradycji w dyskursie współczesnym

	wowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego – zna treść omawianego utworu literackiego	interpretacji tekstu podstawowe konteksty – wskazać cechy powieści psychologicznej		wieść)	
10. STUKA SŁOWA – SZTUKA OBRAZU. FILMOWA ADAPTACJA ŁAGODNEJ FIODORA DOSTOJEWSKIEGO W REŻYSERII PIOTRA DUMAŁY	– zna treść omawianego utworu literackiego – dostrzega swoistość języka filmu animowanego	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – rozpoznać cechy stylu artystycznego – stworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – rozpoznawać cechy adaptacji filmowej – wskazać cechy powieści psychologicznej	– odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnieniem specyfiki ich języka – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych – dostrzec twórczy charakter filmowej adaptacji dzieła literackiego	– czytać tekst literacki oraz film ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów	– na wybranych przykładach wskazać problemy przekładu intersemiotycznego
MŁODA POLSKA					
11. MODERNISTYCZNY PRZEŁOM	– wymienić postawy typowe dla Młodej Polski i odnieść je do utworów literackich – omówić młodopolskie koncepcje artysty i sztuki ukazane w artykułach programowych oraz w utworach literackich – analizować i interpretować wybrane teksty młodopolskie z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – popierać argumentami	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – rozpoznać cechy stylu artystycznego – stworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty	– odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnieniem specyfiki ich języka – dostrzegać w omawianych utworach dialog z tradycją – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów – wyjaśnić, na czym polegała idea syntezy sztuk – rozpoznawać w tekstach charakterystyczne cechy stylu poznawanych epok	– odnaleźć związki współczesnych idei feministycznych z XIX-wieczną ideą emancypacji kobiet – na wybranych przykładach wskazać problemy przekładu intersemiotycznego – dostrzegać rangę modernizmu w sztuce XX wieku, wskazać współczesne przykłady strategii prowokacji artystycznej jako analogiczne do modelu modernistycznego

	własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego	– wskazać filozoficzne podłoże epoki		literackich	
12. KIERUNKI I STYLE	– wymienić prądy artystyczne i światopoglądowe typowe dla Młodej Polski i odnieść je do utworów literackich, podać przykłady impresjonizmu, symbolizmu w sztuce – analizować i interpretować wybrane teksty młodopolskie z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – rozpoznać style w sztuce – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – rozpoznać cechy stylu artystycznego – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty	– odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnieniem specyfiki ich języka – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów – wyjaśnić, na czym polegała idea syntezy sztuk – na wybranych przykładach pokazywać przeobrażenia w obrębie poznanych gatunków literackich (epos, dramat, tren, sonet, hymn, powieść) – rozpoznawać w tekstach charakterystyczne cechy stylu poznawanych epok literackich	– na wybranych przykładach wskazać problemy przekładu intersemiotycznego – dostrzegać rangę modernizmu w sztuce XX wieku, wskazać współczesne przykłady strategii prowokacji artystycznej jako analogiczne do modelu modernistycznego
13. OD BUNTU DO AFIRMACJI	– wymienić prądy artystyczne i światopoglądowe oraz postawy typowe dla Młodej Polski i odnieść je do utworów literackich, podać przykłady ekspresjonizmu i francuskanizmu w sztuce	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – rozpoznać style w sztuce – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka	– porównać utwory literackie z różnych epok mające podobne motywy – odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnieniem specyfiki ich języka – dostrzegać w omawianych	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych	– na wybranych przykładach wskazać problemy przekładu intersemiotycznego

	– omówić młodopolskie koncepcje artysty i sztuki ukazane w artykułach programowych oraz w utworach literackich – analizować i interpretować wybrane teksty młodopolskie z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego	– rozpoznać cechy stylu artystycznego – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty	utworach dialog z tradycją – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych	kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów – wyjaśnić, na czym polegała idea syntezy sztuk – na wybranych przykładach pokazywać przeobrażenia w obrębie poznanych gatunków literackich (epos, dramat, tren, sonet, hymn, powieść) – rozpoznawać w tekstach charakterystyczne cechy stylu poznawanych epok literackich	
14. BOHATER NA TRUDNE CZASY – LUDZIE BEZDOMNI STEFANA ŻEROMSKIEGO	– analizować i interpretować wybrane teksty młodopolskie z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – na przykładzie konkretnego utworu omówić cechy powieści młodopolskiej – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego – znać treść omawianego	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – rozpoznać style w sztuce – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – rozpoznać cechy stylu artystycznego – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – rozpoznać stylizacje, wskazać służące im środki i określić funkcje – wykorzystywać w analizie i	– porównać utwory literackie z różnych epok mające podobne motywy – odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnieniem specyfiki ich języka – dostrzegać w omawianych utworach dialog z tradycją – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych – scharakteryzować stosunek literatury Młodej Polski do tradycji romantycznej i pozytywistycznej	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów – wyjaśnić, na czym polegała idea syntezy sztuk – na wybranych przykładach pokazywać przeobrażenia w obrębie poznanych gatunków literackich (epos, dramat, tren, sonet, hymn, po-	– odnaleźć związki współczesnych idei feministycznych z XIX-wieczną ideą emancypacji kobiet – dostrzec obecność tradycji w dyskursie współczesnym

	utworu literackiego	interpretacji tekstu podstawowe konteksty – wskazać cechy powieści psychologicznej		wieść) – rozpoznawać w tekstach charakterystyczne cechy stylu poznawanych epok literackich	
15. OBRACHUNKI Z PRZESZŁOŚCIĄ. POWSTANIE STYCZNIOWE W TWÓRCZOŚCI STEFANA ŻEROMSKIEGO	– analizować i interpretować wybrane teksty młodopolskie z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – na przykładzie konkretnego utworu omówić cechy powieści młodopolskiej – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego – znać treść omawianego utworu literackiego	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – sporządzać notatkę – zestawienie bibliograficzne bazę danych z wykorzystaniem Internetu – rozpoznać stylizacje, wskazać służące im środki i określić funkcje – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty	– porównać utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach – dostrzegać w omawianych utworach dialog z tradycją – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych – scharakteryzować stosunek literatury Młodej Polski do tradycji romantycznej i pozytywistycznej	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów	– dostrzec obecność tradycji w dyskursie współczesnym
16. „A TO POLSKA WŁAŚNIE” – WESELE STANISŁAWA WYSPIANSKIEGO	– analizować i interpretować wybrane teksty młodopolskie z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – omówić młodopolskie koncepcje artysty i sztuki ukazane w artykułach programowych oraz w utworach	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – rozpoznać style w sztuce – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – rozpoznać cechy stylu artystycznego – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź	– porównać utwory literackie z różnych epok mające podobne motywy – odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnieniem specyfiki ich języka – dostrzegać w omawianych utworach dialog z tradycją – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów	– na wybranych przykładach wskazać problemy przekładu intersemiotycznego – dostrzec obecność tradycji w dyskursie współczesnym

	literackich – na przykładzie konkretnego utworu wskazać cechy dramatu symbolicznego – popierać argumentami własne sądy – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego – zna treść omawianego utworu literackiego	teczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – napisać recenzję – dostrzegać nawiązania kulturowe i intertekstualność w dziele filmowym i teatralnym – rozpoznawać cechy adaptacji filmowej – rozpoznać stylizacje, wskazać służące im środki i określić funkcje – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty – dostrzegać rolę mediów w kształtowaniu opinii i postaw społecznych	wych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych – scharakteryzować stosunek literatury Młodej Polski do tradycji romantycznej	– wyjaśnić, na czym polegała idea syntezy sztuk – wskazać obecność tradycji młodopolskiej w kult na wybranych przykładach pokazywać przeobrażenia w obrębie poznanych gatunków literackich (epos, dramat, tren, sonet, hymn, powieść) – rozpoznawać w tekstach charakterystyczne cechy stylu poznawanych epok literackich – wskazać obecność tradycji romantycznej, pozytywistycznej i w kulturze XX i XXI w.	
17. SŁOWOTWÓRSTWO I INNE SPOSOBY BOGACENIA POLSZCZYZNY	– wskazać normy poprawności językowej, wskazywać i oceniać, stosując właściwe kryteria, formy niepoprawne, a nagminnie szerzące się w języku, przejawy twórczości językowej – zna podstawowe pojęcia z zakresu językoznawstwa	– tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – oceniać cudze wypowiedzi pod względem stosowności i skuteczności oraz zasad etykiety i estetyki językowej – rozpoznawać intencje komunikacyjne wypowiedzi	– charakteryzować mechanizmy językowe służące bogaceniu słownictwa	– inicjować i wykonywać samodzielne zadania o charakterze literacko-artystycznym, wykorzystując posiadaną wiedzę na temat języka	
18. CZŁOWIEK WOBEC RYTMU NATURY – CHŁOPI WŁADYSŁAWA REYMONTA	– analizować i interpretować wybrane teksty młodopolskie z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – na przykładzie konkretnego	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – rozpoznać style w sztuce – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka	– porównać utwory literackie z różnych epok mające podobne motywy – odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnieniem specyfiki ich języka – dostrzegać w omawianych	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych	

	utworu omówić cechy powieści młodopolskiej – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego – znać treść omawianego utworu literackiego	– rozpoznać cechy stylu artystycznego – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – rozpoznać stylizacje, wskazać służące im środki i określić funkcje – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty	utworach dialog z tradycją – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych	kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów – wyjaśnić, na czym polegała idea syntezy sztuk – na wybranych przykładach pokazywać przeobrażenia w obrębie poznanych gatunków literackich (epos, dramat, tren, sonet, hymn, powieść) – rozpoznawać w tekstach charakterystyczne cechy stylu poznawanych epok literackich	
19. CZAS ŻEGLUGI, CZAS PRÓBY – LORD JIM JOSEPHA CONRADA	– analizować i interpretować wybrane teksty z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego – znać treść omawianego utworu literackiego	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – określać wartość użytych w tekście środków z różnych poziomów języka – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty – wskazać cechy powieści psychologicznej	– określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów	– na wybranych przykładach wskazać problemy przekładu intersemiotycznego – dostrzec obecność tradycji w dyskursie współczesnym
20. PODRÓŻ W GŁĘB LUDZKIEJ NATURY – JĄDRO CIEMNOŚCI JOSEPHA CONRADA	– analizować i interpretować wybrane teksty z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii este-	– wskazać źródła i znaczenie wybranych toposów i symboli – określać wartość użytych w tekście środków z różnych	– porównać utwory literackie z różnych epok mające podobne motywy – odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnie-	– czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpozna-	– dostrzec obecność tradycji w dyskursie współczesnym

	tycznych – popierać argumentami własne sądy – wypowiadać się w podstawowych (szkolnych) formach gatunkowych, jak: rozprawka, referat, interpretacja utworu literackiego – znać treść omawianego utworu literackiego	poziomów języka – tworzyć stosowną i skuteczną wypowiedź – posługiwać się cytatami – uczestniczyć w dyskusji – napisać recenzję – dostrzegać nawiązania kulturowe i intertekstualność w dziele filmowym – wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty – wskazać cechy powieści psychologicznej	niem specyfiki ich języka – dostrzegać w omawianych utworach dialog z tradycją – określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych	wać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach, dostrzegać obecność archetypów i toposów	